

Zájmena (pronomina)

Nepojmenovávají skutečnost přímo, ale **poukazují k ní**, mají funkci zástupnou (zastupují jména).

slovní druh: ohebný, plnovýznamový, ve větě často podmětem, přívlastkem, předmětem

ml. kategorie: **rod** (jen rodová zájmena), případně některá vyjadřují životnost, číslo, pád

Třídění zájmen (z hlediska významového)

- osobní: *já, ty, ...*
- přívlastňovací: *můj, tvůj, ...*
- ukazovací: *ten, ta, to, ...*
(vymezovací): *týž, tentýž, sám, samý*
- tázací: *kdo, co, ...*
- vztažná: *kdo, co, jenž, ...*
- neurčitá: *někdo, něco, leckdo, ...*
- záporná: *nikdo, nic, ...*

Typ deklinace:

1. zvláštní skloňování – bezrodá zájmena

já, ty, my vy, zvrátne *se*

jen částečné znaky rodovosti mají zájmena *kdo* a *co*

2. rodová zájmena

a) zájmenné skloňování

deklinace tvrdá:

ten (*onen, kdo, všichni, ...*)

deklinace měkká:

náš (*on, jenž, váš, co, ...*)

- *on* (bez *něho* / vidím *jeho*), distribuce delších tvarů
- *jenž* (skl. jako *on*, kromě Nsg. *jenž, jež, jež* a Npl. *již/jež, jež, jež*)

deklinace smíšená:

- *všechn*

b) adjektivní skloňování

vzory: *mladý* (*každý, jaký, který, jiný ... + sám, týž*)

jarní (*její, čí, ničí, ...*)

Nepravidelná deklinace zájmena *týž/tentýž*

	m.	f.	n.

1.	týž/tentýž	táž/tatáž	- /totěž
2.	téhož	téže	téhož
3.	témuž	téže	témuž
4.	téhož (živ.) týž/ tentýž (než.)	touž/tutéž	totěž
6.	o témž(e)/tomtéž	o téže	o témž(e)/tomtéž
7.	týmž/tímtěž	touž/toutěž	týmž/tímtěž

	m.	f.	n.
1.	tíž/titíž (živ.) - /tytéž (než.)	-/ tytéž	táž/tatáž
2.		týchž	
3.		týmž	
4.	-/ tytéž	-/ tytéž	táž/tatáž
6.		o týchž	
7.		týmiž	

Nesklonná zájmena: přivlastňovací: *jeho, jejich*, vztažná: *jehož, jejichž*